

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 10 marca 2015 roku

ZSS.422.17.2015.EK

Pan

Marek Posobkiewicz

p.o. Głównego Inspektora Sanitarnego

Gracjuszku Perle Ministerze,

zapobieganie chorobom zakaźnym u dzieci pozostaje nadal ważnym i aktualnym problemem bezpieczeństwa zdrowotnego. Dzięki rozwojowi medycyny istnieje obecnie możliwość skutecznego leczenia większości tych chorób. Kluczową sprawą jest zapobieganie im poprzez stosowanie szczepień ochronnych. Niezbędnym warunkiem wykorzystania potencjału profilaktycznego szczepień ochronnych jest akceptacja społeczna tej metody zapobiegania chorobom.

Ostatnie informacje na temat zachorowań dzieci na odrę oraz doniesienia o zwiększającej się liczbie rodziców odmawiających szczepienia dzieci potwierdzają, że problem jest złożony i wymaga analizy.

Z danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego wynika, że liczba zgłoszonych zachorowań na odrę w 2014 roku jest wyższa od zachorowań w roku 2013. Odra jest chorobą zakaźną o wysokiej zaraźliwości oraz dość długim okresie wylegania. Istnieje zatem prawdopodobieństwo, że liczba dzieci chorujących na odrę może szybko wzrosnąć. Zagrożeniu chorobą sprzyja fakt jej lekceważenia przez rodziców, którzy od wielu lat nie zetknęli się z jej objawami i następstwami w postaci powikłań, gdyż liczba zachorowań utrzymywała się na niskim poziomie. Ponadto rodzice nie zawsze rozumieją, że wysoki odsetek dzieci zaszczepionych w danej grupie daje ochronę przed chorobą pojedynczym dzieciom nieszczepionym.

25 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

Przekaz, że chorobom zakaźnym można skutecznie zapobiegać jedynie poprzez szczepienia ochronne jest osłabiany przez upowszechnianie informacji, że tzw. naturalne wychowanie dziecka zwiększa jego odporność na tyle, iż stanowi to wystarczającą ochronę przed zakażeniem. Przeciwnicy szczepień podnoszą też argument korzyści finansowych, jakie ze sprzedaży szczepionek mają koncerny farmaceutyczne je produkujące.

Doniesienia medialne, w których od kilku dni podejmowana jest tematyka zagrożenia zachorowalnością dzieci na choroby zakaźne są ważne, gdyż nagłosnią istotny problem społeczny i równolegle wskazują na związek tego faktu ze szczepieniami. Skutkuje to najczęściej wywoływaniem silnych emocji społecznych, skupiających się na przedstawianiu argumentacji zwolenników i przeciwników szczepień. Obowiązek szczepień łączony jest ponadto ze sprawą zakresu wolności rodzicielskiej, w tym możliwości i zasadności jej ograniczenia. Szanując prawo rodziców do decydowania o własnym dziecku należy pamiętać, że priorytetem jest ochrona zdrowia i zagwarantowanie prawa, do jak najwyższego poziomu zdrowia wynikającego z art. 24 Konwencji o prawach dziecka oraz art. 68 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydaje się, że sprawa osłabienia siły oddziaływań przeciwników szczepień, w tym tzw. ruchów antyszczepionkowych wymaga działań kompleksowych i długofalowych, niezależnie od podejmowanych działań bieżących. Zwracam się wobec tego do Pana Ministra z prośbą o opinię, czy w obecnej sytuacji epidemiologicznej kraju dostępne prawem środki na rzecz bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci w zakresie chorób zakaźnych są wystarczające, czy też wymagają zmodyfikowania i zintensyfikowania.

Sądzę, że w chwili obecnej dla uzyskania skutecznej profilaktyki zachorowań, konieczne jest podjęcie konkretnych działań wyjaśniających i edukacyjnych skierowanych przez personel medyczny do rodziców dzieci. Skuteczność przyjmowania argumentacji przekazywanej przez osobę uznaną za autorytet w kontakcie osobistym wciąż jest wysoka, chociaż powszechne zastosowanie tej metody jest trudne

Zwracam się ponadto o informację, czy obecna liczba specjalistów z zakresu chorób zakaźnych oraz liczba łóżek na oddziałach zakaźnych dla dzieci jest wystarczająca dla zabezpieczenia potrzeb zdrowotnych w razie zwiększonej zachorowalności dzieci na choroby zakaźne.

Mając na względzie dobro dzieci i konieczność zapewnienia im zdrowotnego bezpieczeństwa, na mocy art. 10 a ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.) proszę o ustosunkowanie się do podniesionych w piśmie zagadnień oraz poinformowanie jakie działania w przedmiotowej sprawie podejmuje Główny Inspektorat Sanitarny.

Z wyrazami szacunku
Marek Piłchucki